

Затверджено Стандарт медичної допомоги «Сифіліс»

Наказом МОЗ України від 18.04.2023 р. № 743 затверджено Стандарт медичної допомоги «Сифіліс», та однойменну Клінічну настанову, що ґрунтується на доказах

Про стандарт

Стандарти медичної допомоги (СМД) «Сифіліс» розроблені з урахуванням сучасних вимог доказової медицини, розглядають методи профілактики, діагностики та лікування сифілісу, а також профілактики передачі від матері до дитини сифілісу. СМД розроблені на основі клінічної настанови «Сифіліс», яка ґрунтується на принципах доказової медицини з урахуванням сучасних міжнародних рекомендацій, відображених в клінічних настановах, а саме: UK national guidelines on the management of syphilis, 2015 та European guideline on the management of syphilis. 2020.

Робочою групою додатково були використані інформаційні джерела: World Health Organization Global guidance on criteria and processes for validation: elimination of mother-to-child transmission of HIV and syphilis, 2nd edition (Глобальне керівництво щодо критеріїв та процесів валідації: ліквідація передачі від матері до дитини ВІЛ-інфекції та сифілісу, 2-е видання), 2017; WHO guideline on syphilis screening and treatment for pregnant women. Geneva: World Health Organization; 2017; World Health Organization. WHO guidelines for the treatment of Treponema pallidum (syphilis) 2016.

Ознайомитися з клінічною настановою «Сифіліс» можна за посиланням https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/

За формою, структурою та методичними підходами щодо використання засад доказової медицини СМД відповідають вимогам «Методики розробки та впровадження медичних стандартів (уніфікованих клінічних протоколів) медичної допомоги на засадах доказової медицини», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України № 751 від 28 вересня 2012 року, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313.

СМД розроблені мультидисциплінарною робочою групою, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 серпня 2020 року № 1908 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 лютого 2021 року № 265).

Розробники:

<i>Кузін
Ігор
Володимирович</i>	заступник Міністра охорони здоров'я – головний державний санітарний лікар України;
<i>Андріанова
Ірина
Володимирівна</i>	завідувач референс-лабораторії з діагностики ВІЛ/СНІДу Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»;
<i>Азарскова
Маріанна
Валеріївна</i>	радник з питань лабораторної діагностики Центру контролю та профілактики захворювань, к.мед.н. (за згодою);
<i>Бондаренко
Гліб
Михайлович</i>	завідувач відділом інфекцій, що передаються статевим шляхом Державної установи «Інститут дерматології та венерології НАМН України», завідувач кафедри дерматовенерології і хірургічної дерматології Харківської академії післядипломної освіти, експерт МОЗ України за напрямками «Дерматовенерологія. Дитяча дерматовенерологія», д.мед.н., професор;
<i>Дерев'янка
Людмила
Андріївна</i>	доцент кафедри інфекційних хвороб, фтизіатрії і пульмонології приватного вищого навчального закладу «Київський медичний університет»; президентка міжнародної ГО «Дерматологи – Дітям»
<i>Жилка
Надія
Яківна</i>	професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика МОЗ України, д.мед.н., експерт МОЗ України за напрямками «Акушерство і гінекологія». «Дитяча гінекологія»;
<i>Літус
Олександр
Іванович</i>	завідувач кафедри дерматовенерології, алергології, клінічної та лабораторної імунології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика МОЗ України, експерт МОЗ України за напрямками «Дерматовенерологія. Дитяча дерматовенерологія»; д.мед.н., професор;

<i>Лищишина Олена Михайлівна</i>	завідуюча наукового відділу організації медичної допомоги Державної наукової установи «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами, к.мед.н.;
<i>Марциновська Віолетта Анатоліївна</i>	головний фахівець відділу управління та протидії ВІЛ-інфекції «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України», с.н.с Державної установи «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб імені Л.В. Громашевського НАМН України», к.мед.н.
<i>Морачов Олександр Володимирович</i>	начальник Відділу ММСП та реагування на надзвичайні ситуації Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»;
<i>Нізова Наталія Миколаївна</i>	член Глобального та Регіонального (Європейського) Комітетів ВООЗ з валідації елімінації ВІЛ та сифілісу від матері до дитини, д.мед. н., професор (за згодою);
<i>Свиштунов Ігор Ваніфатійович</i>	професор кафедри дерматовенерології, алергології, клінічної та лабораторної імунології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, д.мед.н., професор;
<i>Святенко Тетяна Вікторівна</i>	завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб ДЗ «Дніпровський державний медичний університет МОЗ України, експерт МОЗ України за напрямками «Дерматовенерологія. Дитяча дерматовенерологія», д.мед.н., професор;
<i>Семененко Ігор Володимирович</i>	національний експерт з питань ВІЛ та гепатитів Представництва ВООЗ в Україні
<i>Тарасова Тетяна Іванівна</i>	консультант Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні (за згодою);
<i>Хилінський Михайло Михайлович</i>	заступник директора з медичної частини ТМО «Дерматовенерологія»;
<i>Чибісова Ірина Володимирівна</i>	державний експерт експертної групи з питань імунопрофілактики, розвитку програм профілактики інфекційних захворювань Директорату громадського здоров'я та профілактики захворюваності МОЗ України, к.мед.н.;
<i>Щербакова Юлія Валеріївна</i>	вчений секретар ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМН України», професор кафедри дерматовенерології і хірургічної дерматології Харківської академії післядипломної освіти, експерт МОЗ України за напрямками «Дерматовенерологія. Дитяча дерматовенерологія». д.мед.н., ст. досл.

На момент розробки СМД через відсутність реєстрації в Україні лікарських засобів з групи пеніцилінів, які є найбільш ефективними при лікуванні сифілісу (бензатину бензилпеніцилін, прокаїну бензилпеніцилін як монопрепарати, пробенецид), а також через відсутність відповідних показань для застосування у затвердженій МОЗ України інструкції для медичного застосування комбінованих препаратів, що містять бензатину бензилпеніцилін та прокаїну бензилпеніцилін, існують певні обмеження у їх застосуванні при лікуванні сифілісу.

Відповідно до статті 44 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» незареєстровані лікарські засоби, можуть використовуватися в інтересах вилікування особи тільки за умови отримання письмової згоди та інформування хворого або його законного представника про цілі, методи, побічні ефекти, можливий ризик та очікувані результати лікування.

Інформація щодо ефективних схем лікування різних видів сифілісу викладена в клінічній настанові «Сифіліс».

Згідно з ліцензійними вимогами та стандартами акредитації у закладі охорони здоров'я (ЗОЗ) має бути наявний внутрішній документ (клінічний маршрут пацієнта), що уніфікує медичну допомогу хворим на сифіліс на локальному рівні.

Також наказом доручено:

внести до Методики діагностики, лікування і профілактики інфекцій, які передаються статевим шляхом, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 7 червня 2004 р. № 286, такі зміни:

- 1) пункти 1–4 виключити;
- 2) розділ «Лікування хворих на сифіліс» виключити.

Внести зміни до Стандартів діагностики та лікування хвороб, які передаються статевим шляхом, та хвороб шкіри, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 7 червня 2004 р. № 286, виключивши рядки 1, 7, 8, 9. 4. Внести до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 8 травня 2009 р. № 312 «Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги хворим на дерматовенерологічні захворювання», такі зміни:

- 1) підпункт 1.3 виключити.
- У зв'язку з цим підпункти 1.4–1.39 вважати відповідно підпунктами 1.3–1.38;
- 2) підпункт 1.31 виключити.
- У зв'язку з цим підпункти 1.32–1.38 вважати відповідно підпунктами 1.31–1.37.

Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23 жовтня 2009 р. № 769 «Про затвердження клінічного протоколу надання медичної допомоги із підозрою на вроджений сифіліс».

Редакція журналу «Дерматологія та венерологія»
за матеріалами moz.gov.ua